

Gäller för: Västra Götalandsregionen

Innehållsansvar: Roseli Sandbreck, (rosma9), Hygiensjuksköterska

Granskad av: Ingemar Qvarfordt, (ingqv), Universitetssjukhusöverläkare

Godkänd av: Ingemar Qvarfordt, (ingqv), Universitetssjukhusöverläkare

Giltig från: 2024-11-28

Giltig till: 2026-11-28

Rengöring av andningshjälpmedel i hemmet

Regional rekommendation för kommunal vård och omsorg som komplement till Vårdhandboken. Framtagen av Vårdhygiens nätverksgrupp för kommunal vård och omsorg i Västra Götaland.

Förändringar sedan föregående version

Ersätter tidigare version publicerad 2022-12-05. Endast redaktionella förtydliganden.

Syfte

Att tydliggöra rengöringen av andningshjälpmedel i hemmet, som ett komplement till Vårdhandbokens avsnitt [Andningsvård](#).

Bakgrund

Överföring av smittämnen kan ske vid otillräckligt rengjord utrustning. Vårdtagaren eller den som assisterar (personal) ansvarar för rengöring. Det ska finnas en tydlig bruksanvisning på svenska när andningshjälpmedlet levereras. Det kan till exempel vara sugutrustning, inhalator, hostmaskin, ventilator.

Vårdhygien rekommenderar engångsprodukter i första hand, eftersom förutsättningarna för rengöring och desinfektion i hemmet är begränsade. På förpackningen ska det tydligt anges om det är en flergångs- eller engångsprodukt.

Utförande

Engångsprodukter

En engångsprodukt är märkt med en överstruken tvåa ② och kan endast användas en gång till en vårdtagare.

Vissa engångsprodukter är enligt tillverkaren avsedda för en längre tids användning till en vårdtagare. Det bör framgå i bruksanvisningen hur länge produkten kan användas.

Engångsprodukter/slangar som används en längre tid till samma vårdtagare får inte rengöras invändigt eller sköljas igenom om inte tillverkaren lämnat anvisningar för detta. Engångsprodukter/slangar ska gå att rengöra på utsidan.

Flergångsprodukter

Vid användning av flergångsprodukter ska rengöring/desinfektion göras enligt tillverkarens bruksanvisning. Dessa rengöringsrutiner ska uppfylla de vårdhygieniska krav som specificerats nedan.

- Alla ytor på maskiner, till exempel respiratorer och hostmaskiner, ska gå att rengöra med mekanisk rengöring. Detta innebär att ytorna bearbetas med rengöringsmedel och vatten så att organiskt material (blod, vävnadsrester) samt annan smuts avlägsnas.
- Värmedesinfektion i diskdesinfektor är alltid förstahandsval. Finns det inte att tillgå och alternativet är att koka föremål i vatten under lock ska koktiden vara 5 minuter (1).

Åtgärder för att förhindra tillväxt av bakterien legionella i flergångsprodukter

Andningshjälpmedel som mekaniskt rengjorts i kranvatten ska alltid sköljas av med sterilt vatten för att undvika spridning av legionella till vårdtagare. Kranvatten som kokats upp anses i detta fall som sterilt vatten. Det kan förvaras i kylskåp i 24 timmar. Alla delar ska lufttorka efter rengöring och vara torra innan användning (1).

Referens

[Infection prevention and control of epidemic- and prone acute respiratory infections in healthcare](#) Annex I, Cleaning and disinfection of respiratory equipment. WHO guidelines 2014.

Arbetsgrupp, regional

Ingemar Qvarfordt, Hygienläkare. Vårdhygien Sahlgrenska Universitetssjukhuset (SU)

Elisabeth Eriksson Gebring, Hygiensjuksköterska. Vårdhygien NU-sjukvården

Lotta Osbeck, Hygiensjuksköterska. Vårdhygien SU

Roseli Sandbreck, Hygiensjuksköterska. Vårdhygien SU

Susanne Roos, Hygiensjuksköterska. Vårdhygien Södra Älvsborgs sjukhus

Therese Mård, Hygiensjuksköterska. Vårdhygien Skaraborgs Sjukhus

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Västra Götalandsregionen

Innehållsansvar: Roseli Sandbreck, (rosma9),
Hygiensjuksköterska

Granskad av: Ingemar Qvarfordt, (ingqv),
Universitetssjukhusöverläkare

Godkänd av: Ingemar Qvarfordt, (ingqv),
Universitetssjukhusöverläkare

Dokument-ID: SSN11800-2140136717-249

Version: 1.0

Giltig från: 2024-11-28

Giltig till: 2026-11-28